

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott**Tid:** Tisdagen den 7 maj 2024 kl. 13:15-15:10**Plats:** Kommunstyrelsens sammanträdesrum**Beslutande:** Hans Lindberg (S), ordförande
Anders Ågren (M), vice ordförande
Janet Ågren (S)
Tomas Wennström (S)
Lena Andersson (M)
Bore Sköld (V)
Mattias Larsson (C)**Övriga deltagare:** Se sidan två**Utses att justera:** Anders Ågren**Sekreterare:** *Digital signatur* §§ 148-176
Tomas Jakobsson §§ 156, 158 och 170
justeras omedelbart**Ordförande:** *Digital signatur*
Hans Lindberg**Justerare:** *Digital signatur*
Anders Ågren

BEVIS**Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag**

Organ: Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott

Sammanträdesdatum: 2024-05-07

Anslaget har satts upp: 2024-05-10

Anslaget tas ner: 2024-06-01

Förvaringsplats: Stadsledningskontoret, kommunkansliet

Underskrift: *Digital signatur*
Therese Stellén

Övriga deltagare

Tjänstemän

Margaretha Alfredsson, stadsdirektör

Lena Höök Gustafsson, ekonomidirektör

Sofia Gustafsson, nämndsekreterare

Urban Helmersson, upphandlingschef, § 148-154

Bianca Byring, tillgänglighetsstrateg, § 158

Peter Juneblad, näringslivsdirektör, § 174

Karin Björk, företagslots, § 174

§ 148

Diarienum: KS-2023/00332

**Upphandling: Stödboende, barn och unga –
Antagande av leverantörer****Beslut**

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att anta nedanstående 11 leverantörer till stödboende, barn och unga:

Formea Ung AB, 556738-2410**Mål och Vision i Sverige AB, 556816-5772****Novaskill Aktiebolag, 556741-4312****Nytida Ungstöd i Mälardalen AB, 556735-1696****Nytida Ungstöd i Stockholm AB, 556703-9531****Patia AB, 559017-8009****Patia AB, 559017-8009****Patia AB, 559017-8009****Patia AB, 559017-8009****Saschas Familjearbete AB, 556773-4164****Vardaga Nytida Omsorg AB, 556334-1659****Ärendebeskrivning**

Avtalet avser upphandling gällande stödboende barn och unga 16-20 år.

Upphandlingsformen var ett öppet förfarande där 68 anbud inkom.

Utvärderingen baserades på bästa förhållandet mellan pris och kvalitet.

Avtalets värde är ca 19 MSEK per år.

Avtalsperiod 20240801–20260731 med möjlighet till 1 års förlängning.

Upphandlingsbyrån har övervägt social hänsyn och miljökraven tillsammans med verksamheten i denna upphandling.

Beslutsunderlag

Beslutsprotokoll, anbudssammanställning, utvärderingsprotokoll

Umeå kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott

2024-05-07

Beredningsansvariga

Lina Henriksson

Pia Wangberg

Beslutet ska skickas till

Lina Henriksson

§ 149

Diarienumr: KS-2024/00409

Upphandling: Drogtester – Förfrågningsunderlag**Beslut**

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att godkänna förfrågningsunderlag avseende upphandling drogtestar.**Ärendebeskrivning**

Vi har avtal idag som avslutas och behöver därför ett nytt.

Avtalets värde är ca 1,6 MSEK per år.

Period 2025-01-01–2026-12-31 med möjlighet till förlängning 1 år.

Utvärdering baseras på bästa pris/kvalite.

Upphandlingsbyrån har tagit hänsyn till sysselsättningskrav i upphandlingen. Miljökraven är framtagna i samverkan med verksamheten

Beslutsunderlag

Ramavtalet

Ska krav, Utvärdering

Upphandlingsföreskrifter

Beredningsansvariga

Lina Henriksson och Pia Wangberg

Beslutet ska skickas till

Lina Henriksson

§ 150

Diarienum: KS-2024/00401

Upphandling: Soffor och tillhörande möbler 23162 – Antagande av leverantör

Beslut

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att anta Input Interiör AB som kommunens leverantör av soffor och tillhörande möbler under perioden 2024-06-01—2026-05-31 med möjlighet till maximalt två år förläning.

Ärendebeskrivning

Upphandling avser ett ramavtal för löpande avrop av soffor och tillhörande material. Avropande parter till avtalet är Umeå kommun, Vännäs kommun, Vindelns kommun, Vindelns bostäder AB, Nordmalings kommun, Kvarkenhamnar AB, Umeå Energi, Umeå Energi Elnät AB, Umeå Energi UmeNet AB, Umeå Energi Elhandel AB och Umeå Energi Sol Vind & Vatten AB.

Upphandlingsformen har varit öppet förfarande.

Utvärdering har genomförts enligt bästa förhållande mellan pris och kvalitet.

Anbudet är helt.

Uppskattad avtalsvolym är ca 700 000 kronor per år.

Totalt inkom fem (5) anbud.

Upphandlingsbyrån har tagit hänsyn till sysselsättningskrav och miljökrav i denna upphandling.

Beslutsunderlag

Beslutsprotokoll, anbudssammanställning, utvärderingsprotokoll

Beredningsansvariga

Ana Garcia Cachafeiro

Umeå kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott

2024-05-07

Pia Wangberg

Beslutet ska skickas till

Ana Garcia Cachafeiro

§ 151

Diarienum: KS-2024/00211

Upphandling: Resebyråtjänster - Förfrågningsunderlag

Beslut

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att godkänna förfrågningsunderlag avseende upphandling av resebyråtjänster med tillägget att det vid bokning av flygresor med automatik ska köpas till biodrivmedel.

Ärendebeskrivning

Befintligt ramavtal löper ut 2024-09-30, behovet kvarstår och en ny upphandling kommer genomföras.

Informationssäkerhetsklassning pågår och kommer vara färdigställd innan upphandlingen annonseras.

Uppdraget avser löpande avrop/bokningar av resor och logi hos en affärresebyrå.

Avtalets värde är ca 105 Msek per år (rese-/logikostnad samt servicearvode sammanlagt).

Avtalsperiod är 2024-10-01 till 2027-09-30 med möjlighet till ett års förlängning.

Utvärdering baseras på bästa förhållande mellan pris och kvalitet där kvalitet är viktat ca 70% och pris ca 30%.

Upphandlingsbyrån har tagit hänsyn till sysselsättningskrav i upphandlingen.

Miljökraven är framtagna i samverkan med verksamheten.

Övriga avropsberättigade parter är:

AB Bostaden, 556500-2408

AB Bubergsgårdens Friluftsanläggning, 556115-0557
Bjurholms kommun, 212000-2833
Dåva deponi och avfallscenter, 556911-1338
Fastighetstjänster i Vännäs AB, 559212-6196
Infrastruktur i Umeå AB (INAB), 556040-6315
Kvarkenhamnar AB, 556975-9037
Nolia AB, 556099-6828
Nordmalings kommun, 212000-2536
Norrlandsoperan AB, 556529-6190
Robertsfors kommun, 212000-2551
Robertsfors Utveckling AB, 559394-5016
Umeå Energi, 556097-8602
Umeå Energi Elhandel AB, 556432-4324
Umeå Energi Elnät AB, 556086-8225
Umeå Energi Sol Vind & Vatten AB, 556649-3127
Umeå Energi UmeNet AB, 556619-3057
Umeå Kommunföretag AB, 556051-9562
Umeå Parkering AB (UPAB), 556131-0573
Vatten och Avfallskompetens i Norr AB (VAKIN), 559028-8899
Vindelbostäder AB, 556487-9962
Vindelns kommun, 212000-2544
Vännäs Fastigheter AB, 556330-2016
Vännäs kommun, 212000-2841
Örnsköldsviks kommun, 212000-2445
Övik Energi AB, 556019-1750
Miljö och Vatten Örnsköldsvik AB, 556767-2695
Örnsköldsviks Hamn och Logistik AB, 556031-7280
Örnsköldsviks Airport AB, 556838-9968
AB Övikshem, 556103-7606
Höga kusten Destinationsutveckling AB, 556961-4067
Rodret i Örnsköldsvik AB, 556526-0691
Innovation Örnsköldsvik, 559374-8865
Örnsköldsvik Transport och Logistik AB, 559456-1358

Beslutsunderlag

Se bifogat förfrågningsunderlag

Beredningsansvariga

Emma Åström, upphandlare

Urban Helmersson, upphandlingschef

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsgång

Yrkanden

Anders Ågren (M) med instämmande av **Hans Lindberg (S)** tillägg om att det vid bokning av flygresor med automatik ska köpas till biodrivmedel.

Propositionsordning som godkänns

Bifall mot avslag till tjänsteskrivelsens förslag. Ordföranden finner att utskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Bifall mot avslag till tillägget. Ordföranden finner att utskottet bifaller tillägget.

Beslutet ska skickas till

Emma Åström

§ 152

Diarienummer: KS-2024/00221

Upphandling: Generalkonsult broar Norra Ön Diarienummer 23198 – Antagande av leverantör

Beslut

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att anta Bjerking AB som kommunens leverantör för uppdraget
Generalkonsult broar norra Ön.

Ärendebeskrivning

Uppdraget avser en generalkonsult gällande planering, projektering och genomförande av ansökan om vattenverksamhet för två broar på norra Ön i enlighet med förfrågningsunderlag.

Avtalets värde är ca 3 Msek.

Avtalsperiod är preliminärt 2024-05-01 till 2025-03-31.

Upphandlingsformen har varit öppet förfarande.

Utvärdering har genomförts enligt bästa förhållande mellan pris och kvalitet där referensgruppen endast utvärderat kvalitet (referensprojekt, referenser, genomförande samt organisation). Timpriserna är fastställda. Totalt inkom 6 anbud varav 2 har diskvalificerats.

Beslutsunderlag

Se bifogat beslutsprotokoll med tillhörande bilagor.

Beredningsansvariga

Emma Åström, upphandlare

Urban Helmersson, upphandlingschef

Beslutet ska skickas till

Emma Åström

§ 153

Diarienum: KS-2024/00274

Upphandling: Brandbil Bas 1 – Antagande av leverantör

Beslut

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att anta Sala Brand AB som leverantör.

Ärendebeskrivning

Ett anbud, pris 4 540 000 kr.

Priset är skäligt och rimligt enligt Brandförsvaret.

Beslutsunderlag

Bifogade filer.

Beredningsansvariga

Anders Blom

Pia Wanbergh

Beslutet ska skickas till

Upphandlingsbyrån

§ 154

Diarienum: KS-2024/00433

Uppdrag: Översyn av investeringar utifrån förändrade förutsättningar

Beslut

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott beslutar

att ge äldrenämnden i uppdrag att bedöma behov av förändringar i investeringsplan 2026–2029 utifrån en analys av det totala behovet av lokaler dvs inklusive externa förhyrningar, i enlighet med ärendebeskrivningen. Uppdraget ska genomföras i samråd med tekniska nämnden.

att ge för- och grundskolenämnden i uppdrag att se över kommande lokalinvesteringar med anledning av förändringar i befolkningsprognos för perioden 2026–2029, i enlighet med ärendebeskrivningen. Uppdraget ska genomföras i samråd med tekniska nämnden.

att ge gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i uppdrag att se över kommande lokalinvesteringar med anledning av förändringar i befolkningsprognos för perioden 2026–2029, i enlighet med ärendebeskrivningen. Uppdraget ska genomföras i samråd med tekniska nämnden.

att ge Tekniska nämnden i uppdrag att göra översyn och påvisa behov av förändringar i 10-årigt investeringsunderlag utifrån förändrade förutsättningar, i enlighet med ärendebeskrivningen. Uppdraget ska genomföras i samråd med berörda verksamhetsnämnder.

att ge stadsledningskontoret i uppdrag att genomföra omvärldsbevakning av demografiutvecklingens konsekvenser för lokalförsörjning i jämförbara kommuner.

Ärendebeskrivning

Mot bakgrund av bl a prognosticerad personalbrist och förändringar i befolkningsprognos har äldrenämnden, för- och grundskolenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i samband med de planeringsdialoger som genomförts under mars-april 2024 påtalat behov av att se över investeringsbudget/plan för perioden 2026–2029.

Umeå kommun arbetar med investeringar i två tidsperspektiv, dels ett kortsiktigt perspektiv som sträcker sig kommande 4 år (investeringsplan), dels ett långsiktigt perspektiv på 10 år (investeringsunderlag). Inför den planeringsprocess som inleds hösten 2024 (inför planeringsperioden 2026–2029) finns behov av kompletterande analyser och bedömningar från äldrenämnden, för- och grundskolenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

I äldrenämndens fall har behov av att genomföra översyn av planerade lokalinvesteringar påtalats utifrån behov av att optimera de lokalmässiga förutsättningarna för att hantera befintlig och prognosticerad personalbrist samt möta förändringar i behov hos äldrenämndens brukare.

Som underlag till kommande planeringsprocess (2026–2029) föreslås därför äldrenämnden få i uppdrag att redovisa behov av lokaloptimering, inklusive externa förhyrningar, samt upprätta en analys och bedömning som visar på behov av lokalförändringar föranlett av lokaloptimering i förhållande till behov föranlett av förändrade volymer. Vid behov kompletteras analys och bedömning med antagande om förändring i framtida behov hos nämndens brukare.

För för- och grundskolenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden finns behov av att se över kommande lokalinvesteringar med anledning av förändringar i befolkningsprognosen. Som underlag till kommande planeringsprocess (2026–2029) föreslås därför för- och grundskolenämnden få i uppdrag att upprätta analys och bedömning av konsekvenser i investeringsbehov utifrån den förändrade utvecklingen enligt den senaste demografiprognosen. Analys och bedömning ska visa på kvarvarande investeringsbehov föranlett av

lokaloptimering i förhållande till investeringsbehov föranlett av förändrade volymer.

Som underlag till kommande planeringsprocess (2026–2029) föreslås även gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden få i uppdrag att upprätta analys och bedömning av konsekvenser i investeringsbehov utifrån den förändrade utvecklingen enligt den senaste demografiprognosen.

I det långa perspektivet (10 år) finns behov för tekniska nämnden att analysera och göra bedömningar av de konsekvenser förändrade förutsättningar får under perioden 2029-2036 i investeringshänseende. Utgångspunkten för det 10-åriga investeringsunderlaget är demografiprognosen för kommunen. Tekniska nämnden föreslås därför få i uppdrag att göra översyn och påvisa behov av förändringar i det 10-åriga investeringsunderlaget med anledning av förändrade förutsättningar. Uppdraget skall göras i samråd med berörda verksamhetsnämnder.

Av respektive nämnd upprättad redovisning och analys ska vara kommunstyrelsen tillhanda 30 september 2024. Respektive nämnds redovisning och analys kommer nyttjas som underlag till planeringsprocess inför perioden 2026–2029.

För att belysa hur andra kommuner hanterar den förändrade demografiska utvecklingen ges stadsledningskontoret i uppdrag att genomföra en omvärldsbevakning av demografiutvecklingens konsekvenser för lokalförsörjning i jämförbara kommuner.

Beredningsansvariga

Lena Höök Gustafsson, ekonomidirektör

Beslutet ska skickas till

Tekniska nämnden

Äldrenämnden

För- och grundskolenämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

§ 155

Diarienum: KS-2024/00436

Försäljning Säven 13

Beslut

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott beslutar

att ge mark- och exploatering i uppdrag att anlita fastighetsmäklare för att genomföra en försäljning av fastigheten Umeå Säven 13.

Ärendebeskrivning

Fastigheten Umeå Säven 13 ägs av Umeå kommun och har tidigare fungerat som elevboende för Hällsboskolan. Sedan en tid tillbaka har behovet av denna verksamhet upphört och fastigheten behövs inte längre. Tekniska nämnden har vid ett sammanträde i augusti 2023 tagit beslut om att överlämna fastigheten till Mark- och exploatering för försäljning.

Beslutsunderlag

Se bifogat sammanträdesprotokoll per den 2023-08-31, från Tekniska nämnden.

Beredningsansvariga

Helen Nilsson

Anders Ottosson

Beslutet ska skickas till

Helen Nilsson, Mark och exploateringsdirektör

Anders Ottosson, Mark och exploateringsingenjör

§ 156

Diarienum: KS-2024/00422

Komministern 4 - ökade investeringsmedel för nybyggnad av gruppboende

Beslut

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott beslutar

att bevilja tekniska nämnden ökade investeringsmedel om 4,0 mnkr 2024 för ökade byggkostnader för projekt Komministern 4 - nybyggnad av gruppboende, från medel avsatta till kommunstyrelsens förfogande i investeringsbudget 2024.

att informera kommunstyrelsen och kommunfullmäktige om ovanstående beslut.

att paragrafen justeras omedelbart.

Ärendebeskrivning

För att lösa individ- och familjenämndens behov av nya platser inom gruppboende har Fastighet påbörjat ett investeringsprojekt (nr 801 569) och erhållit bygglov för nybyggnationer på fastigheten Komministern 4 i Umeå kommun. Ambitionen är att starta byggnationerna under maj 2024 och att lokalerna ska vara färdiga och inflyttningsbara under hösten 2025.

Den ursprungliga projektkalkylen har reviderats under projektets gång med hänsyn till de ökade bygg- och materialkostnaderna som har stigit kraftigt sedan COVID-pandemin, kriget i Ukraina och utifrån de generella indexökningarna under tidigare år samt osäkerhet kring utvecklingen framöver.

Fastighet genom Bygg- och fastighetsteknik har nu erhållit flera anbud för utförandet av byggnationerna. Det visar sig att både den reviderade

kalkylen och indikationerna från anbudan avviker från ursprunglig budget med ca 4 000 tkr.

Projektet utgår från det myndighetskrav som gäller för utformningen på ett gruppboende inom LSS regelverk. Detta gör att gruppboendets yta inte går att minska för att anpassa byggnationen till den ursprungliga budgeten. Behovet av att få lokalerna färdigställda är stort vilket gör att projektet behöver sättas i gång och avslutas inom den fastställda tidplanen.

Med hänsyn till ovan och för att inte överskrida giltighetstiden för anbudan samt för att kunna påbörja projektet i enlighet med tidplanen behöver ärendet handläggas skyndsamt.

Stadsledningskontoret gör bedömningen att tekniska nämnden följt den prioriteringsordning som ska gälla vid fördyrningar i samband med upphandling av beslutade investeringsprojekt enligt beslut i kommunfullmäktige (KS-2022/00498). Förslag till beslut är därför att nämndens äskande om 4,0 mnkr beviljas från medel avsatta i kommunstyrelsens investeringsbudget 2024 för detta ändamål.

Beslutsunderlag

Tekniska nämndens beslut

Beredningsansvariga

Anette Sjödin, controller

Beslutet ska skickas till

Tekniska nämnden

Karin Isaksson

Anmälan i KS och KF

§ 157

Diarienum: KS-2024/00440

Umeå - Vasa 2030

Beslut

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott beslutar

att godkänna *Rapport över genomförda aktiviteter 2023* för strategin för samarbetet mellan Umeå kommun och Vasa stad.

Ärendebeskrivning

Bakgrund

Umeå kommun och Vasa stads gemensamma utvecklingsstrategi *Umeå och Vasa 2030 – gränslösa möjligheter i en hållbar tillväxtregion* godkändes av båda städernas fullmäktigeförsamlingar 28.8.2023. Strategin är indelad i fyra fokusområden:

- 1) Innovativt, integrerat, växande och hållbart näringsliv
- 2) Konkurrenskraftig region som attraherar talanger
- 3) Attraktiva stads- och livsmiljöer
- 4) Umeå och Vasa – gemensamma upplevelser

År 2023 var det första året i det bredare operativa samarbetet mellan kommunerna och i bifogad rapport kan man läsa om genomförda aktiviteter under 2023.

§ 158

Diarienum: KS-2024/00166

Förslag till Plan för Etapp 2, Program för tillgänglighet i Umeå kommun 2018-2030

Beslut

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att ge förvaltningen i uppdrag att genomföra ett skriftligt samråd av förslaget till Plan för etapp 2, Program för tillgänglighet i Umeå kommun 2018–2030, enligt bilaga, med de funktionsrättsrörelsens organisationer i Umeå som berörs.

att ge förvaltningen i uppdrag att skicka förslag till Plan för Etapp 2 enligt bilaga på internremiss till de nämnder och bolag som nämns i förslaget.

att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma med samråds-sammanställning och ett nytt förslag till Plan för etapp 2, till KSNAU i augusti eller september.

att paragrafen justeras omedelbart.

Ärendebeskrivning

Framtaget förslag till Plan för Etapp 2

Program för tillgänglighet i Umeå kommun 2018–2030 beslutades i kommunfullmäktige 2018. I programmet finns en tidsindelning i etapper. Etapp 2 har tidigare beslutats omfatta fokusområdena Fysisk miljö, Boende och närmiljö samt Utbildning. Plan för etapp 2, Program för tillgänglighet i Umeå kommun 2018–2030 (kortare: Plan för Etapp 2) är en handlingsplan för Program för tillgänglighet. Det är stadsledningskontoret som leder arbetet med att ta fram förslag till Plan för Etapp 2. Efter KSNAU den 27 februari har det tagits fram ett förslag, i fyra steg:

1. Förslag till övergripande aktiviteter skickats till Strategisk utveckling från:

- Utbildning – avseende grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, Vuxenutbildning, Arbetsmarknad och integration
- Teknik och fastighet – avseende Gator och Parker och Fastighet
- Stöd och omsorg –avseende alla verksamheter
- Fritid – avseende alla verksamheter
- Stadsbyggnad – avseende Bygglov (inkl bostadsanpassning) och detaljplanering
- Bibliotek
- Umeåregionens brandsförsvaret – enda deltagande från SLK utöver Strategisk utveckling
- AB Bostaden i Umeå
- Visit Umeå AB

2. Utkast till Plan för etapp 2 framtaget och utskickat inför samråd och workshop (punkt 3).

3. Samråd och workshop 19 april 2024, mellan Umeå kommuns funktionshinderråd och berörda förvaltningar, verksamheter och bolag.

4. Framtagande av förslag till Plan för etapp 2 (se bilaga) utifrån inspelen 19 april och efter avstämningar med förvaltningar och bolag.

Beslutsdel och bakgrundsdel

Plan för Etapp 2 kommer sammanföra aktiviteter från olika nämnder, förvaltningar och bolag. Aktiviteterna varierar något i detaljeringsgrad vilket är naturligt då föreslagits och bearbetats av olika förvaltningar, verksamheter och bolagen. Många aktiviteter lämpar sig troligen bäst för beslut i verksamhetsplaner på nämnds- eller förvaltningsnivå. Samtidigt är det bra att anta en sammanhållen plan för Etapp 2 för Umeå kommun, liksom under Etapp 1. Eftersom det är en handlingsplan så är det lämpligt att den i så fall beslutas av kommunstyrelsen. För att balansera behovet av en sammanhållen plan och nämndernas och bolagens ansvar att styra sin verksamhet så är förslag till Plan för Etapp 2 (se bilaga) uppdelat i en beslutsdel som slutligen kan beslutas av kommunstyrelsen, och en

bakgrundsdel vars övergripande aktiviteter ska omhändertas av nämnderna och bolagsstyrelserna på ett för dem lämpligt sätt i deras verksamhetsplanering och styrning. Förslagen till övergripande aktiviteter i bakgrundsdelens är sedan tidigare förankrade hos förvaltningar, verksamheter och bolag genom utsedda kontaktpersoner.

Externt samråd, intern remiss

Då det är meningen att berörda nämnder och bolag har delansvar under Etapp 2 och omhändertar de övergripande aktiviteterna i bakgrundsdelens i sin verksamhetsplanering och styrning, så bör Plan för etapp 2, beslutsdel och bakgrundsdel, också skickas till berörda nämnder och bolag som remiss.

I enlighet med funktionsrättskonventionens artikel 4.3 och kommunens värdegrunder Öppenhet och Medborgarfokus, så bör det här styrdokumentet samrådas med funktionsrättsrörelsen. Den 31 oktober till 9 januari hade representanterna för funktionsrättsrörelsen i funktionshinderrådet möjlighet att skicka inspel om utvecklingsområden inom etapp 2. Samrådet och workshopen den 19 april omfattade representanter för de funktionsrättsorganisationer som ingår i funktionshinderrådet. Plan för etapp 2 berör en bredare krets av personer med funktionsnedsättning, än de som kan anses vara representerade i funktionshinderrådet. Dessutom samråddes ett utkast, inte ett förslag. Därför bör det ske ett bredare samråd av förslaget. Av tidsskäl och för att kunna nå ut brett så är det lämpligt med ett skriftligt samråd. De berörda föreningarna och förbunden har förhandsaviserats om ett eventuellt skriftligt samråd, för öka möjligheterna att delta under samrådstitiden.

För att hinna beaktas i nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplanering för 2025 är det bra om Plan för etapp 2 kan beslutas i kommunstyrelsen hösten 2024. Tidplan nedan.

Tidplan

7 maj behandlar KSNAU förslag till Plan för Etapp 2, Program för tillgänglighet

8 maj – 19 juni Skriftligt samråd funktionsrättsorganisationer

8 maj – 31 augusti Nämnderna och bolagen har möjlighet att svara på internremissen (vid sina maj-, juni- eller augustimöten)

Hösten 2024: Nämndernas och bolagens verksamhetsplanering för 2025

Beslutsunderlag

Bilaga Plan för Etapp 2, Program för tillgänglighet i Umeå kommun 2018-2030 (förslag)

Beredningsansvariga

Bianca Byring

Beslutet ska skickas till

Brand- och räddningsnämnden

Byggnadsnämnden

Fritidsnämnden

Individ- och familjenämnden

Kulturnämnden

Tekniska nämnden

För- och grundskolenämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Visit Umeå AB

AB Bostaden i Umeå

Utskick till funktionsrättsorganisationerna görs av Strategisk utveckling

§ 159

Diarienum: KS-2024/00027

Anmälningssärende 2024-05-07

Remisser

Arbetsmarknadsdepartementet - EU-kommissionens förslag till direktiv och rådets rekommendation om praktikanter. Skolnämnderna för eget yttrande till Arbetsmarknadsdepartementet senast 30 april 2024

Finansdepartementet – Statskontorets rapport - Koncentration av viss länsstyrelseverksamhet. Kommunjurist för handläggning till Kommunstyrelsen senast 2 september 2024

Finansdepartementet – Förslag om sänkt ersättningsnivå för expertskatt. Näringsliv för handläggning till Kommunstyrelsen som skickar kommunens yttrande till Finansdepartementet senast 2 augusti 2024. KSNAU 2024-05-28, KS 2024-06-04.

Skolverket - förslag till föreskrifter om ändring i kursplaner i två skolformsdelar inom komvux. Gymnasie – och vuxenutbildningsnämnden för eget yttrande till Skolverket senast 24 juli 2024

Inbjudan

Region Västerbotten – Besöksnäringsforum Västerbotten 2024, 28 maj 2024

Europaparlamentets kontor i Sverige - Inbjudan till briefing och uppdatering inför EU-valen för politiker och tjänstemän, 23 april 2024

§ 160

Diarienum: KS-2014/01024

Revidering av reglemente för styrelse och nämnder

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige föreslås besluta

att revidera gemensamma regler och riktlinjer i reglementet i enlighet med förslag i ärendebeskrivning

att revidera kommunstyrelsens reglemente i enlighet med förslag i ärendebeskrivning

att revidera fritidsnämndens reglemente i enlighet med förslag i ärendebeskrivning

att uppdraga till kommunstyrelsen och nämnder att genomföra översyn och vid behov revidera arbetsordningar och delegationsordningar i enlighet med beslutet.

Ärendebeskrivning

Med anledning av förändringar i författning alternativt behov av förtydligad ansvarsfördelning föreslås kommunfullmäktige besluta om följande revidering av reglemente för styrelse och nämnder i Umeå kommun.

Revidering av gemensamma regler och riktlinjer i reglementet

För att säkra samtliga nämnders generella ansvar för civil beredskap (krisberedskap och civilt försvar) föreslås följande revidering av reglementet.

Nuvarande skrivning om risk- och sårbarhetsanalyser utgår, dvs nedanstående skrivning stryks:

Risk och sårbarhetsanalyser

Nämnden ska vid behov utarbeta risk- och sårbarhetsanalyser för sitt område.

För att förtydliga samtliga nämnders generella ansvar infogas följande stycke i reglementet:

Civil beredskap & säkerhet

Nämnden ansvarar för den civila beredskapen i nämndens verksamheter. Detta innebär att nämnden ansvarar för att det kontinuerligt genomförs analys, planering och förberedelser för att upprätthålla kontinuitet och tillgodose ändamålsenlig säkerhet och beredskap i de verksamheter nämnden ansvarar för. Nämnden ansvarar för att förebygga, hantera och följa upp/utvärdera händelser som berör nämndens verksamheter.

Nämnden ansvarar för att nämndens förvaltning upprätthåller en ändamålsenlig organisation i beredskaps- och säkerhetsfrågor.

Nämnden ansvarar för att nämndens förvaltning deltar i framtagande av kommunövergripande analyser, planering, förberedelser och utbildningar/övningar inom säkerhets- och beredskapsområdet.

Ersättare för ordförande/vice ordförande

Idag finns en skrivning som gör att nämnder kan utse en ersättare ifall ordföranden på grund av sjukdom eller av annat skäl är förhindrad att fullgöra uppdraget. För att likställa villkoren för uppdragen bör skrivningen också omfatta rollen som vice ordförande. Föreslås att:

Stycket med rubriken ersättare för ordföranden kompletteras så att det i framtiden gäller både ordförande/vice ordförande.

Förslag till förändring av revidering av kommunstyrelsens specifika reglemente

För att tydliggöra kommunstyrelsens specifika ansvar för civil beredskap (krisberedskap och civilt försvar) föreslås revidering i form av att nedanstående punkter utgår ur kommunstyrelsens reglemente:

- *det övergripande ansvaret för att säkerhetsskyddslagen följs*
- *kommunens krisberedskap och krishantering i enlighet med lagen om extraordinära händelser*
- *kommunövergripande arbete med civilförsvarsfrågor*

Ovanstående punkter ersätts med två nya avsnitt som tydliggör kommunstyrelsens specifika ansvar för civil beredskap och säkerhetsskydd i enlighet med nedanstående förslag

Civil beredskap

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för kommunens samordning, analys, planering och beredskapsförberedelser.

Kommunstyrelsen är ansvarig för utvärdering av kriser och andra oönskade händelser efter att kommunen aktiverat någon del av sin krisledning/krisorganisation.

Säkerhetsskydd

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för säkerhetsskydd i kommunen i enlighet med gällande lagstiftning.

Förtydligande av kommunstyrelsens ansvar för kommunens visseblåsarfunktion

Umeå kommun har sedan 2019 en visseblåsarfunktion som tar emot och hanterar rapporter om oegentligheter eller andra allvarliga missförhållanden i kommunen. För att underlätta möjligheten att vara anonym som visseblåsarare har kommunen upphandlat en extern aktör för att ta emot rapporter och i särskilda fall göra utredningar. Slutlig bedömning av om det är ett visseblåsarärende och eventuella utredningar görs i normalfallet av en intern styrgrupp inom Umeå kommun. Det finns behov av beslut om ansvarsfördelning mellan extern aktör och intern styrgrupp, vilka som ska ingå i styrgrupp och deras beslutsmandat samt hanteringsfrågor. För att tydliggöra att ansvaret för detta ligger på kommunstyrelsen behöver det förtydligas i reglementet.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås ett tillägg i punktlista över kommunstyrelsens ansvar för övriga lagstadgade uppgifter där det förtydligas att kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för *kommunens visseblåsarfunktion*.

Förslag till revidering av Fritidsnämndens specifika reglemente

Med anledning av att lotterilagen bytt namn till spellagen bör redaktionell ändring genomföras i Fritidsnämndens specifika reglemente såtillvida att nuvarande hänvisning till lotterilagen ersätt med hänvisning till spellagen.

Vad händer nu?

Reglementet för styrelse och nämnder i Umeå kommun revideras enligt ovanstående och publiceras på kommunens hemsida.

Förtydligande av generellt ansvar för civil beredskap för de bolag som ingår i Umeå kommunföretag AB sker i anslutning till den ordinarie revidering av bolagens ägardirektiv som sker efter att kommunfullmäktige fastställt Planeringsdirektiv för 2025.

Komplettering av nämnders och bolags specifika ansvar avseende civil beredskap kommer att ske allteftersom aviserade författningsändringar fastställs under 2024/2025.

Beredningsansvariga

Sara Nordström

Erika Berg

Maria Törnblom

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Samtliga nämnder som berörs av reglementet

§ 161

Diarienum: KS-2024/00383

Avtalssamverkan Boden, Piteå, Skellefteå, Umeå och Älvsbyns kommuner - tillsyn och kontroll

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att godkänna avtalssamverkan mellan Boden, Luleå, Piteå, Skellefteå, Umeå och Älvsbyns kommuner – tillsyn och kontroll, enligt upprättat avtal.

Ärendebeskrivning

Avtalssamverkan inom tillsyn och kontroll syftar till att möjliggöra samverkan mellan avtalets parter utifrån kommunernas skyldigheter och arbetet i övrigt på miljö- och hälsoskyddsområdet samt alkohol och livsmedelsområdet. Sådan samverkan möjliggör bland annat att erfarenheter från samtliga parter kan tas till vara och anser att minska sårbarhet och säkerställa kontinuitet och kompetensförsörjning för att därigenom bidra till rättssäkerhet, god kvalitet, effektivitet och måloppfyllelse i verksamheterna, Avtalet syftar till tillfälliga samarbeten samt för att undvika jävssituationer.

Avtalet gäller i första hand frivillig samverkan där nedlagt tid kan faktureras mot uppdragsgivaren, Det gäller inte tjänsteköp över tid (med detta avses längre än 12 månaders tid) Vid tjänsteköp upprättas särskilt avtal.

De krav på ersättningar eller annan ekonomisk reglering som kan uppkomma mellan parterna till följd av detta avtal ska baseras på självkostnadsprincipen (personalkostnad samt personalomkostnadstillägg)

Beslutsunderlag

Avtal om Avtalssamverkan mellan Boden, Luleå, Piteå, Skellefteå, Umeå och Älvsbyns kommuner.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens protokoll.

Beredningsansvariga

Fredrik Hedlund

Carina Lidgren Heimersson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Miljö- och Hälsoskyddsnämnden

§ 162

Diarienum: KS-2024/00146

Rekommendation gällande undertecknande av CEMR-deklarationen

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att Umeå kommun ansluter sig till CEMR-deklarationens nio nya artiklar 31–39 i enlighet med SKR:s rekommendation.

Ärendebeskrivning

Umeå kommun undertecknade 2008 Den europeiska deklarationen om jämställdhet mellan kvinnor och män på regional och lokal nivå. Den är framtagen av europeiska kommun- och regionförbundens samarbetsorganisation (CEMR).

Deklarationen är ett politiskt dokument och ett instrument för arbetet med jämställdhet. I korthet går deklarationen ut på att undertecknare ska arbeta med jämställdhet på bästa sätt utifrån de ramar och befogenheter som den egna organisationen har. Deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män är en utgångspunkt för kommunens jämställdhetsarbete och finns med i Umeå kommuns strategi för jämställdhetsarbete. Dess grundläggande sex principer och trettio tidigare artiklar utgör riktlinjer och fungerar som ett verktyg och en inspirationskälla i verksamhetens arbete med jämställdhet.

2022 beslutade CEMR:s Policy Committee att göra vissa språkliga förbättringar och ändringar av redaktionell karaktär, förstärka det intersektionella perspektivet i hela deklarationen, samt i ett helt nytt separat avsnitt lägga till nio nya artiklar om sakområden som täcktes otillräckligt eller inte alls av deklarationen från 2006.

De nio nya artiklarna handlar om att:

- jämställdhet är en drivkraft och en förutsättning för hållbar utveckling (artikel 31)
- könsbaserat våld omfattar cybervåld i alla dess former och att trakasserier, hot och våld i online-världen särskilt drabbar kvinnor och flickor (artikel 32)
- hot och våld mot förtroendevalda och anställd personal ofta är könsrelaterat och i synnerhet riktas mot kvinnor (artikel 33)
- uppmärksamma särskilda behov på grund av multipel och intersektionell diskriminering och inkludera dessa röster och erfarenheter i arbete som påverkar dem (artikel 34)
- nya typer av flexibla arbetsplatser och distansarbete kan underlätta för både kvinnor och män att förena yrkesliv, samhällsliv och privatliv – men riskerar också att öka omsorgsbördan och mängden obetalt hushållsarbete för kvinnor (artikel 35)
- kvinnor och flickor måste ha tillgång till digital teknik men också vara med i teknisk utveckling och styrning (artikel 36)
- kommunerna och regionerna har en viktig roll att spela i arbetet med att främja och trygga sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (artikel 37)
- integrera åtgärder mot klimatförändringar som beaktar jämställdhet i det lokala beslutsfattandet och inkludera kvinnors perspektiv och erfarenheter vid utformningen och genomförandet av miljöpolitik och miljöplaner (artikel 38)
- beakta jämställdhetsaspekter i hanteringen av kriser och uppbyggnaden av civil beredskap (artikel 39).

Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott har behandlat ärendet och beslutade på sammanträde 2024-02-29 att rekommendera kommunfullmäktige att Umeå kommun ansluter sig till ovan nämnda artiklar.

Beslutsunderlag

SKR:s rekommendation gällande undertecknande av CEMR-deklarationen
Protokollsutdrag JUSK beslut

Beredningsansvariga

Annika Dalén, utvecklingsstrateg
Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Umeå kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott

2024-05-07

Beslutet ska skickas till
Ledningskoordinator

§ 163

Diarienum: KS-2024/00414

Kommunstyrelsen - Årlig uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) 2023

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet och aktiva åtgärder inom förvaltningen 2023 samt framtagna förslag till prioriterade områden.

Ärendebeskrivning

Det systematiska arbetsmiljöarbetet och arbetet med aktiva åtgärder för att främja lika rättigheter och möjligheter ska årligen följas upp. Den årliga uppföljningen görs för att säkerställa ett väl fungerande arbetssätt och identifiera utvecklingsområden. Uppföljningen sker från arbetsplatsnivå till kommunövergripande nivå och resultatet för underliggande nivåer läggs ihop för att kunna identifiera och sätta in insatser på den nivå det bedöms mest lämpligt.

Stadsledningskontorets uppföljning visar på att arbetet i stort fungerar väl men samtidigt vad förvaltningen måste fortsätta prioritera framåt, både i arbetsmiljöarbetet och arbetet med aktiva åtgärder.

Beslutsunderlag

Rapport årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet och aktiva åtgärder 2023

Beredningsansvariga

Katarina Johansson, HR-strateg

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Umeå kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott

2024-05-07

Beslutet ska skickas till

Katarina Johansson

SLK:s ledningsgrupp

§ 164

Diarienum: KS-2024/00429

Svenska Kommun Försäkrings AB (SKFAB): Täckning av solvenskapitalkrav baserat på årsbokslut 2023

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna inbetalning av ett ovillkorat aktieägartillskott om 8 448 663 kronor för täckande av solvenskapitalkrav i Svenska Kommun Försäkrings AB.

Ärendebeskrivning

Svenska Kommuns Försäkrings AB:s gällande aktieägaravtal stipulerar att varje delägarkommun ska bidra till att bolaget upprätthåller sitt solvenskapitalkrav. En avstämning av detta ska göras årligen på fastställt/reviderat årsbokslut. Motivet till detta förfarande vid beräkning av respektive delägares solvenskapital är dels att det finns ett aktuarieberäknat solvenskapitalkrav per balansdagen, dels att det finns en granskad och av bolagsstämman fastställd årsredovisning att utgå från. Solvenskvoten (kapitalbas/kapitalkrav) ska som lägst uppgå till 1,5 och därmed överstiga Finansinspektionens krav utefter regelverket Solvens II om absolut lägsta solvenskvot som är 1,0.

Utgångspunkten för beräkningen är dels det solvenskapitalkrav som bolaget har enligt årsbokslutet, dels det solvenskapital som respektive delägarkommun har att försvara avseende sin andel av bolagets solvenskapital. Denna andel ska beräknas utifrån delägarens egen andel av bolagets totala aktiekapital. I det fall en enskild delägarkommun inte försvarar sin andel ska denne fylla på sitt egna kapital genom ett ovillkorat aktieägartillskott. Tillskottet ska vara så stort att solvenskapitalet täcks. Aktieägartillskottet påverkar inte bolagets aktiekapital utifrån vad som är angivet i bolagsordningen.

En beräkning har gjorts utgående från bokslut 2023 där det av styrelsen fastställda solvenskapitalkravet uppgår till 244,4 mnkr. Beräkningen för respektive delägare samt vilka delägarkommuner som behöver göra ovillkorade aktieägartillskott där inbetalningen ska göras senast 2024-06-30 framgår av bilaga 1. Umeå kommun behöver lämna ett aktieägartillskott om 8 448 663 kronor.

Då kommunfullmäktige (2020-05-25 §96) godkänt aktieägaravtalet som innefattar skyldighet för delägarna att upprätthålla sitt solvenskapital bedöms kommunstyrelsen kunna besluta om inbetalning av aktieägartillskott. Undertecknat aktieägaravtal framgår av bilaga 2.

Inbetalningen påverkar inte årets resultat utan minskar rörelsekapitalet, vilket sannolikt innebär att kommunens låneskuld ökar med motsvarande belopp.

Beslutsunderlag

2024-04-18 Täckning av solvenskapitalkrav utskick till kommuner.

Bilaga 1. Avstämning solvenskapitalkrav per delägare 2023-12-31.

Bilaga 2. 2021-03-01 Undertecknat aktieägaravtal.

2024-04-22 Ovillkorat aktieägartillskott Umeå 8 448 663.

Beredningsansvariga

Anette Sjödin, controller

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Malin Blom

Anette Sjödin

§ 165

Diarienum: KS-2024/00223

Svar på remiss: Ett starkt judiskt liv för framtida generationer – Nationell strategi för att stärka judiskt liv i Sverige 2025–2034 (SOU 2024:3)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna remissvaret till remissen ”Ett starkt judiskt liv för framtida generationer – en nationell strategi för att stärka judiskt liv i Sverige 2025–2034 (SOU 2024:3).

Ärendebeskrivning

Umeå kommun har fått betänkandet SOU 2024:3 för yttrandet. Utredningen har haft i uppdrag att lämna förslag till en nationell strategi för att stärka judiskt liv i Sverige med fokus på överföringen av judisk kultur och jiddisch till yngre och framtida generationer.

Umeå kommun tillstyrker utredningens förslag:

- inom fokusområdet trygghet och öppenhet för att judar i Sverige kan leva öppet, tryggt och säkert
- inom fokusområdet judiskt liv för att det ska finnas goda möjligheter att leva ett judiskt liv och att överföra judisk kultur och traditioner till barn och unga
- inom fokusområdet kunskap, utbildning och forskning för att det ska finnas kunskap, utbildning och forskning om judiskt liv och judiska studier
- inom fokusområdet judisk kultur och kulturarv för att synliggöra svensk-judiskt kulturarv mer i det svenska samhället
- inom jiddisch så att det offentligas arbete med jiddisch är relevant och framåtsyftande.

Umeå kommun välkomnar förslaget till nationell strategi för att stärka judiskt liv i Sverige och anser att de föreslagna åtgärderna bidrar till att

säkerställa judars tillgång till mänskliga rättigheter samt ett förbättrat liv i Sverige.

Beslutsunderlag

Remissvar till betänkandet Ett starkt judiskt liv för framtida generationer - nationell strategi för att stärka judiskt liv i Sverige 2025–2034 (SOU 2024:3)

Remiss Ett starkt judiskt liv för framtida generationer - nationell strategi för att stärka judiskt liv i Sverige 2025–2034 (SOU 2024:3)

Beredningsansvariga

Aino Dahl, minoritetssamordnare, Strategisk utveckling, Umeå kommun

Klara Lundgren, minoritetssamordnare, Strategisk utveckling, Umeå kommun

Seth Åberg, strategisk utvecklare, Strategisk utveckling, Umeå kommun

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Kulturdepartementet, Regeringskansliet

§ 166

Diarienum: KS-2024/00284

Svar på remiss av SOU 2023:79 Arbetsrätten under krig och krigsfara

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att avge yttrande enligt tjänsteskrivelse.

Ärendebeskrivning

Arbetsmarknadsdepartementet har i en remiss bjudit in Umeå kommun att lämna synpunkter på betänkandet Arbetsrätten under krig och krigsfara (SOU 2023:79).

Sammanfattning

- Umeå kommun tillstyrker utredningens förslag med tillägg och synpunkter som följer av yttrandet. Umeå kommun har valt att lämna synpunkter på de delar som bedöms viktigast att belysa.
- Utredningens förslag ger inte tillräckligt goda förutsättningar för arbetsgivare att i fredstid planera för att bedriva en stark och uthållig totalförsvarsviktig verksamhet. Otillräckliga regler i fredstid skapar sämre planeringsförutsättningar och begränsar handlingsförmågan vid höjd beredskap. Förslaget till ny arbetsrättslig beredskapslag lämnar avgörande frågor till arbetsmarknadens parter samt föreslår bemyndiganden till regeringen att under höjd beredskap anpassa arbetsrätten utifrån behov som utredaren bedömer är svåra att förutse i fredstid. Även hur totalförsvarets behov ska beaktas i arbetsmiljöarbetet under höjd beredskap lämnas obesvarat av utredaren.
- Det är rimligt att nödvändiga arbetsrättsliga beredskapsregler är reglerade i lag och förberedda i fredstid i högre utsträckning än utredningen föreslår. Allmänt kända nationella regler bedöms ha en demokratisk legitimitet och möjligt minska tvister. Det kan påverka försvarsviljan positivt.

- Nödvändiga regler i beredskapslagen är exempelvis en speciell tidsbegränsad anställningsform, anpassning av fler ledighetslagar, anpassning av förhandlings- och informationskyldigheter i medbestämmandelagen och anställningsskyddslagen, anpassning av dygnsvilobestämmelserna i arbetstidslagen och förtydligande av vilka anpassningar av arbetsmiljöns beskaffenhet som är tillåtna utifrån totalförsvarets behov.
- Umeå kommun tillstyrker utredningens förslag om elektroniska underskrifter vid ingående och uppsägning av kollektivavtal.
- Umeå kommun delar inte utredningens bedömning av konsekvenser för kommuner och arbetsgivare.

Bakgrund

För situationer när Sverige kommer i krig, är i krigsfara eller det råder sådan utomordentliga förhållanden som är föranledda av att det är krig utanför Sveriges gränser eller av att Sverige är eller har varit i krig eller krigsfara (extraordinära förhållanden), finns det särskilda bestämmelser i den arbetsrättsliga beredskapslagstiftningen där den arbetsrättsliga beredskapslagen (1987:1262) ingår. Reglerna träder automatiskt i kraft om Sverige kommer i krig. Regeringen kan även besluta att aktivera reglerna när det råder skärpt beredskap.

Totalförsvaret har genomgått betydande förändringar sedan 1980-talet då beredskapslagen utformades. Det finns därför behov att se över hur väl befintliga bestämmelse i arbetslivet fyller sin funktion att stärka totalförsvaret. Även arbetslivet och arbetsrätten har genomgått stora förändringar de senaste decennierna. Flera lagar har tillkommit och Sverige har anslutit sig till EU, vilket har haft stor påverkan på arbetsrätten. Arbetsmarknadsdepartementet gav 2022 en särskild utredare i uppdrag att föreslå en justerad arbetsrättslig beredskapslagstiftning samt se över behov av justeringar i andra arbetsrättsliga lagar för att stärka beredskapen i arbetslivet. I utredningen har även ingått att se över skriftlighetskravet vid ingående och uppsägning av kollektivavtal utifrån möjligheten att hantera det med elektroniska underskrifter. I uppdraget har även ingått att göra konsekvensbeskrivningar av hela utredningens förslag. I det ingår bland annat administrativa, organisatoriska eller ekonomiska konsekvenser för kommuner.

Utredningens förslag

Utredningen har kartlagt och analyserat totalförsvarets behov utifrån intresset av ett starkt totalförsvaret. Arbetsmarknaden måste snabbt kunna ställa om och anpassas utifrån rådande förhållanden. För totalförsvarets skull måste det vara möjligt:

- att undvika stridsåtgärder, arbetstvister och förhandlingar som försenar produktionen av varor, tjänster och upprätthållandet av samhällsviktig verksamhet
- för arbetsgivare att enkelt och snabbt kunna anställa och säga upp personal
- för arbetsgivare att kunna begränsa ledigheter och
- att det är möjligt att anpassa kraven för vissa arbetsmiljöfaktorer och öka arbetstidsuttaget.

Utredningen är omfattande och innebär kartläggning, analys och förslag till justeringar i en rad arbetsrättsliga lagar. Utredningen föreslår blanda annat:

- En ny arbetsrättslig beredskapslag med förbättrad användarvänlighet.
- Bemyndiganden för regeringen att meddela föreskrifter under krig, krigsfara och extraordinära förhållanden. Bland annat möjlighet för regeringen att meddela föreskrifter om förbud mot stridsåtgärder på arbetsmarknaden om en öppen arbetskonflikt hotar att skada totalförsvaret.
- Anpassningar i bland annat medbestämmandelagen, förtroendemannalagen, anställningsskyddslagen, några ledighetslagar inklusive semesterlagen samt anpassningar i arbetsmiljölagen och arbetstidslagen.

Utredningen har bedömt att förslagen inte får några särskilda administrativa, organisatoriska eller ekonomiska konsekvenser för kommuner och regioner utöver i deras egenskaper av att vara arbetsgivare. Som arbetsgivare bedömer utredningen att förslagen förbättrar arbetsgivarna förutsättningar att planera för och bedriva en uthållig totalförsvarsviktig verksamhet i krig, krigsfara och extraordinära förhållanden.

Yttrande på betänkandet

Umeå kommun delar utredningens bedömning av vad arbetsmarknaden behöver för att snabbt kunna ställa om och upprätthålla ett starkt totalförsvaret under krig, krigsfara och extraordinära förhållanden. Däremot finns tveksamhet till om utredningens förslag på arbetsrättsliga beredskapsregler i fredstid svarar upp mot totalförsvarets behov som identifierats i utredningen.

Det läggs ett stort ansvar på arbetsmarknadens parter att i fredstid teckna kollektivavtal som ska hantera viktiga arbetsrättsliga förutsättningar som ska gälla vid krig, krigsfara och extraordinära förhållanden. Utredningens förslag till beredskapslag utgör inte ett tillräckligt underlag för parterna att förhandla kollektivavtal utifrån, och lagen är inte ett tillräckligt "golv" på arbetsplatser där kollektivavtal saknas. Det är positivt att utredaren föreslår bemyndiganden till regeringen att kunna anpassa arbetsrätten vid behov, dessa skapar dock inte tillräckliga planeringsförutsättningar i fredstid och begränsar handlingsförmågan vid höjd beredskap innan regeringen hunnit fattat beslut. Umeå kommun är tveksamma till om arbetsmarknadens parter kommer att kunna enas om de regelförutsättningar som krävs för att svara mot totalförsvarets behov på bästa sätt och som skapar förutsägbarhet och handlingsberedskap i fredstid samt även förutsättningar för effektiv återgång till normalläge. Detta även om parterna genom överläggningar med myndighet får en god och gemensam syn på totalförsvarets behov. I den mån parterna skulle enas är en farhåga för Umeå kommun att förutsättningen för arbetsrättsliga regler som svarar mot totalförsvarets behov skulle bli till en hög kostnad för arbetsgivarna. Kostnader som drabbar kommunerna i händelse av att beredskapsavtalen måste tillämpas.

Umeå kommun anser inte att utredningens förslag på regelstruktur är det mest lämpliga sättet att skapa arbetsrättslig beredskap på svensk arbetsmarknad. Totalförsvarets behov som utredaren identifierat handlar om väsentliga utvidgningar av arbetsgivarens arbetsledningsrätt på bekostnad av individuella och kollektiva rättigheter. Det finns inga garantier för att befintliga beredskapsavtal som bygger på befintlig beredskapslag kommer att finnas kvar och se likadana ut när de omförhandlas utifrån ny lagstiftning. Kollektivavtal är därtill uppsägningsbara vilket skapar sårbarhet. Beredskapsavtalen kommer

dessutom att se olika ut i olika sektorer på arbetsmarknaden, vilket kan vara en nackdel vid höjd beredskap där det kan bli många rockader av människor för att få rätt person på rätt plats utifrån pliktregler och för att möta totalförsvarets behov. Det är rimligt att nödvändiga arbetsrättsliga beredskapsregler är lika över hela arbetsmarknaden genom att de är reglerade i lag när arbetsgivare ska arbeta för att trygga Sveriges säkerhet, frihet, självständighet och handlingsfrihet.

Umeå kommun delar utredarens uppfattning att arbetssituationen på många arbetsplatser kan bli ansträngd och att detta tillsammans med tillämpningen av tidigare oprövade beredskapsregler kan leda till många arbetsrättsliga tvister. Bedömningen från Umeå kommun är att tydligare beredskapsregler i lag skulle öka möjligheten till förberedelse och kännedom om vilka rättigheter och skyldigheter som råder vid krig, krigsfara och extraordinära förhållanden såväl för enskild, arbetsgivare, parter och skyddsombud. Allmänt kända nationella regler skulle ha en demokratisk legitimitet och möjligt minska tvister. Umeå kommun värnar den svenska modellen i fredstid men ser farhågan att lagstiftaren ska lägga för stora förväntningar på parterna att lösa avgörande arbetsrättsliga beredskapsfrågor i fredstid att gälla i händelse av krig, krigsfara och extraordinära förhållanden.

Umeå kommun skulle se att fler frågor regleras i beredskapslagen och att det skulle ge legitimitet till den arbetsrätt som ska svara mot totalförsvarets behov. Bedömningen är att det är positivt för försvarsviljan när rättigheter och skyldigheter vid höjd beredskap är tydliga på svensk arbetsmarknad. Tydlighet skapar förutsättningar för den enskilde, arbetsgivare och organisationer tillsammans fokusera på det gemensamma målet att försvara Sverige. Förutsättningarna för arbetsmarknadens parter att göra anpassningar ökar om beredskapslagen är tillräckligt tydlig i fredstid.

Umeå kommun vill särskilt lyfta ställningstaganden som vi instämmer och andra som vi motsätter oss i utredningsförslaget.

Beredskapslag

Umeå kommun instämmer att beredskapsreglerna bör samlas i en egen lag. Konstruktionen i sig som lagstiftaren föreslår gör den enklare och mer användarvänlig. Det tillstyrks att det ska gå att göra undantag från lagen genom kollektivavtal.

Medbestämmandelagen

Umeå kommun ställer sig tveksam till om utredningens förslag på förändringar i av arbetsgivarens primära förhandlingsskyldighet inför beslut eller åtgärd enligt medbestämmandelagen innebär en förenkling i praktiken. Även om utredaren föreslår att arbetsgivaren ska kunna fatta och verkställa beslut utan att ha förhandlat först (om det krävs för att trygga totalförsvaret) kvarstår förhandlingsskyldigheten så snart förhållandena tillåter. Det gör att arbetsgivaren snabbt kan fatta beslut som är nödvändiga för att inte skada totalförsvaret men det minskar inte tiden och arbetsinsatserna som behöver läggas på förberedelse, genomförande och efterarbete av förhandling. Vad det reella inflytande blir för fackliga av att förhandla efter att arbetsgivaren fattat beslut eller genomfört åtgärd ställer vi oss också frågande till. Arbetsgivarens bedömning kan därtill tvistas på i efterhand. Utredningens förslag förutsätter även att parterna kan komma i kontakt med varandra och kommunicera på likartat sätt som i fredstid. Umeå kommun ser att den normala samverkan mellan arbetsgivare och arbetstagarorganisationer kan bli svår att upprätthålla under stora samhällsstörningar. Därtill ska tilläggas att kommunerna har ett stort antal arbetstagarorganisationer att fullgöra skyldigheter gentemot.

Utredningens förslag på anpassning av 16 § MBL tillstyrks, det är bra att det är tydligt att förhandling ska hållas så snart det kan ske.

Umeå kommun anser att det är bra att arbetsgivaren för att inte skada totalförsvaret får kräva att arbete utförs enligt arbetsgivarens mening under tvisten, utan hinder av § 34.

Anpassningar i anställningsskyddslagen

Umeå kommun instämmer inte i utredningen bedömning att möjligheten till tidsbegränsade anställningar i det fredstida regelverket är tillräckligt och lämpligt även vid krig, krigsfara och extraordinära förhållanden. Umeå

kommun är tveksamma till om särskild visstidsanställning fyller arbetsgivarnas behov av att snabbt kunna anställa och säga upp personal för att stärka totalförsvaret. Särskild visstidsanställning har en speciell och komplex beräkning av anställningstid och snabbt intjänade av företrädesrätt och övergång till tillsvidareanställning. Umeå kommun tycker att det hade varit bättre att det i beredskapslagen införs en egen visstidsanställning som bara tillämpas vid höjd beredskap och att anställningsskyddet för visstidsanställningen balanseras på ett sätt som är rimligt utifrån att anställningen tillkommer med syfte att stärka totalförsvaret under krig eller skärpt beredskap. Farhågan med utredningens förslag att tillämpa särskild visstidsanställning vid höjd beredskap är att arbetsgivaren under krig, och eller i efterarbetet att återställa verksamheten till normalläge, står med långa och kostsamma processer för att anpassa personalstyrkan. Anpassningarna i 7 och 22 §§ LAS som utredningen föreslår gör inte att arbetsgivare på ett mer effektivt sätt kommer att kunna minska personalstyrkan när beredskapslagen är aktiverad. Umeå kommun tillstyrker dock förslaget att totalförsvarets behov ska vägas in vid bedömning om det är skäligt att kräva att arbetsgivaren ska bereda fortsatt arbete eller om arbetstagaren har tillräckliga kvalifikationer för fortsatt arbete.

Förslaget att arbetsgivaren inte ska vara skyldig att erbjuda anställning till personer som intjänat företrädesrätt då det riskerar att fördröja personalförsörjningen tillstyrks.

Umeå kommun delar utredarens slutsats att arbetsgivarens omfattande informationsskyldighet som gäller under normala förhållanden bör begränsas i händelse av höjd beredskap. Men vi ställer oss tveksamma till utredningens bedömning om hur betungande informationsplikterna är och därmed vilka uppsättningar som kan vara rimliga när beredskapsreglerna är aktiverade. Anställningsinformation enligt 6c, information om lediga anställningar, information om sammanlagd anställningstid och skyldigheten att skriftligen besvara en förfrågan om annan anställningsform eller höjd sysselsättningsgrad bygger i fredstid på digital information i olika digitala HR-system. Om systemen skulle vara otillgängliga eller inte fungera som normalt så skulle det vara administrativt och organisatoriskt betungande att upprätthålla dessa informationsplikter under skadeståndsansvar. Det

ligger i arbetsgivarens intresse att säkerställa att arbetstagare har viss information för att anställningsförhållandet ska fungera. Frågan är om informationskyldigheterna skulle kunna begränsas mer än vad utredningen föreslår för att frigöra mer resurser i händelse av krig, krigsfara eller extraordinära förhållanden.

Anpassningar i ledighetslagar

Umeå kommun instämmer med utredarens bedömning att individens rätt till ledighet behöver vägas mot totalförsvarets behov i händelse av krig, krigsfara och extraordinära förhållanden. Utredningens förslag att begränsa rätten till ledighet för studier, SFI samt vissa föreningsuppdrag inom skolan tillstyrks. Vi motsätter oss bedömningen att rätten till ledighet enligt andra lagar inte behöver regleras i beredskapslagen i fredstid. Umeå kommun ser att regelverket blir ottydligt och svårtillämpat när vissa ledighetslagar begränsas i beredskapslagen medan andra ska anpassas av regeringen vid behov. Det minskar planeringsförutsättningarna och förutsägbarheten för arbetsgivare, den enskilde och parterna. Att avvakta regeringsbeslut kommer också att innebära en fördröjning i handlingsförmågan. Det kan leda till att behoven i sig inte längre är aktuella när beslutet är taget.

Förslaget att det ska vara möjligt att begränsa antalet semesterdagar, att och att arbetsgivaren kan underrätta arbetstagaren om semesterförläggningen senare än i fredstid tillstyrks.

Umeå kommun anser att det i beredskapslagen bör regleras att arbetsgivaren har möjlighet att avbryta tjänstledighet som tillkommit genom överenskommelse mellan arbetsgivare och arbetstagare och som inte bygger på rätt till ledighet i lag eller kollektivavtal.

Skriftlighetskravet i medbestämmandelagen

Umeå kommun ser väldigt positivt på ett förtydligande i medbestämmandelagen om att avancerade elektroniska underskrifter kan användas för att underteckna kollektivavtal och justera protokoll. Det skapar flexibilitet och sparar tid både i tid av fred och krig. Elektroniska underskrifter möjliggör att snabbt anpassa arbetsrätten och bedriva partsarbete.

Arbetsmiljölagstiftningen

Umeå kommun anser att det är rimligt att det fortsätter att vara förtydligt att arbetsmiljöns beskaffenhet ska tillämpas med beaktande av totalförsvarets behov. Vi noterar utredarens utgångspunkt att det är Arbetsmiljöverket och övriga myndigheter som i fredstid ska ta fram exempelvis allmänna råd för hur arbetsgivare ska väga in totalförsvarets behov i arbetsmiljöarbetet. En farhåga om myndigheterna inte kommer att fylla detta behov är att ansvaret landar på enskilda arbetsgivare att tolka och bedöma komplexa arbetsmiljöfrågor som arbetsgivaren inte vet hur man förväntas ta ansvar för. Det skulle lägga en stor press på arbetsgivarna att under straffansvar försöka hantera komplexa arbetsmiljöfrågor som kan uppstå under höjd beredskap, till exempel frågor likt rekommenderad skyddsutrustning vid arbete med konstaterat smittade under covid-19-pandemin. Oklarheter sätter stor press på samverkansarbetet med skyddsombud och fackliga företrädare.

Umeå kommun ställer sig frågande om det inte vid krig, krigsfara eller extraordinära händelser borde vara möjligt att sysselsätta minderåriga från 16 år på ett annat sätt än i fredstid. Umeå kommun noterar att den allmänna tjänsteplikten gäller från 16 år.

Arbetstidslagen

Vi tillstyrker utredarens förslag om att öka den genomsnittliga arbetstiden. Vi motsätter oss att dygnsviloreglerna ska tillämpas på samma sätt som i fredstid eller lämnas att hanteras av arbetsmarknadens parter. Vid krig, krigsfara eller extraordinära förhållanden borde undantag till dygnsviloreglerna framgå av lag.

Konsekvenser för arbetsgivare och kommuner

Umeå kommun delar inte utredningens bedömning av konsekvenser för kommuner och arbetsgivare. Förslaget på ny beredskapslag saknar vissa regleringar som bedöms vara viktiga för arbetsgivare i händelse av krig, krigsfara eller extraordinära förhållanden. Utredningens förslag är att arbetsmarknadens parter ska teckna kollektivavtal, beredskapsavtal. Umeå kommun ser framför sig att parterna kommer att svårt att ingå sådana avtal utan att det förenas med höga ersättningar för arbetstagare som får sina individuella rättigheter inskränkta i händelse en höjd beredskap. Vid

tillämpning av reglerna, så kommer dessa kostnader att drabba kommunerna. Utredningen bedömer att kostnaden för arbetsmarknadens parter att förhandla beredskapsavtal är av engångskaraktär. För arbetsgivarna som ska tillämpa beredskapsavtal så bli kostnaden löpande under hela perioden då beredskapsreglerna är aktiverade. Kostnaderna för tvisteförhandlingar, arbetsbristprocesser och andra effekter av vad Umeå kommun menar är risken med otillräcklig lagstiftning, kommer att drabba kommunerna under lång tid efter återgång till normalläge. En annan risk med att adekvata regler för Sveriges totalförsvaret blir upp till parterna är att reglernas legitimitet blir svagare och att försvarsviljan påverkas negativt.

Konsekvensen av elektronisk signering vid ingående och uppsägning av kollektivavtal bedömer Umeå kommun däremot kommer underlätta den administrativa hanteringen och effektiviserar partsarbetet i fredstid och under höjd beredskap.

Förslag till yttrande tar tagits fram av Förhandling- och arbetsrätt i samråd med Samhällsskydd- och beredskap, Stadsledningskontoret.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse

Arbetsrätten under krig och krigsfara (SOU 2023:79)

Remissmissiv

Beredningsansvariga

Karin Ahnqvist

Charlotta Niemi

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Arbetsmarknadsdepartementet senast den 4 juni 2024. Svaren bör lämnas per e-post till a.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till a.arm@regeringskansliet.se. Ange diarienummer A2023/01565 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

§ 167

Diarienum: KS-2024/00317

Svar på remiss: Delbetänkandet Nya regler om cybersäkerhet, SOU 2024:18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att yttra sig i enlighet med förslaget.

Ärendebeskrivning

Europaparlamentet och rådet antog den 14 december 2022 två nya EU-direktiv, NIS2-direktivet och CER-direktivet. Regeringen beslutade den 23 februari 2023 att tillkalla en särskild utredare med uppgift att föreslå de anpassningar av svensk rätt som är nödvändiga för att EU:s direktiv om åtgärder för en hög gemensam cybersäkerhetsnivå i hela unionen (NIS2-direktivet) och EU:s direktiv om kritiska entiteters motståndskraft (CER-direktivet) ska kunna genomföras. Utredningen redovisar i detta delbetänkande förslag om införlivning av NIS2-direktivet och kommer att i sitt slutbetänkande i september 2024 att lämna förslag om införlivning av CER-direktivet.

Yttrande

Umeå kommun ser positivt på att lagstiftning och gemensamma strukturer inom EU följer utvecklingen gällande säkerhetspolitiskt läge och brottslighet och ser även positivt på utredningens förslag om att kommuner och dess verksamhet i sin helhet uttryckligen ska omfattas av lagstiftningen.

Umeå kommun bedömer att utredningens förslag kommer att kräva en markant ambitionsökning av kommunens informationssäkerhetsarbete som medför ökade kostnader för både personalresurser och tekniska lösningar. Kunskapsnivån både hos medarbetare och beslutsfattare behöver höjas. Det råder kompetensbrist inom IT- och

informationssäkerhetsområdet i samhället idag och ökade lagkrav på området kommer innebära ännu högre konkurrens om befintlig kompetens vilket riskerar att drabba offentlig sektor i stor utsträckning.

Umeå kommun ser ett behov av att snarast möjligt få tillgång till de föreskrifter med förtydliganden som ska tas fram av regeringen/utpekad myndighet. Föreskrifterna ska enligt förslaget offentliggöras den 18 oktober 2024 vilket ger kommunen kort tid att identifiera och genomföra alla nödvändiga kompletteringar av informationssäkerhetsarbetet i tid till lagens ikraftträdande.

Umeå kommun tolkar förslaget som att kommunal hälso- och sjukvårdsverksamhet har att beakta såväl MSB:s som IVO:s föreskrifter vilket kan leda till att de olika föreskrifterna avser att reglera samma förhållande. Detta riskerar att försvåra kommunens möjlighet att bedriva en gemensam och likvärdig riskhantering inom kommunens alla verksamheter. Samma risk föreligger baserat på förutsättningarna att kommunen omfattas av två tillsynsmyndigheter vilket ställer höga krav på samordning och gränsdragning av tillsynsmyndigheternas arbete. Umeå Kommun delar därför utredningens synpunkt om att det bör tas fram en gemensam föreskrift med grundkrav som gäller oberoende av sektor.

Kommentarer till föreslagna lagkrav:

3 kap. Riskhanteringsåtgärder och incidentrapportering

1§ Riskhanteringsåtgärder

I förslaget anges att riskhanteringsåtgärder ska vara proportionella till risken. Kommunens olika verksamheter delar ofta informationssystem, men konsekvenserna av en risk kan skilja sig åt beroende på om en verksamhet är samhällsviktig eller inte och därmed värderas och hanteras olika mellan verksamheter, då varje nämnd är riskägare för sin information och beslutar om åtgärder. I förslaget framgår inget stöd för hur riskanalyser i praktiken ska gå till, till exempel hur risker ska utvärderas och vad som anses vara proportionell åtgärd i förhållande till identifierad risk. Umeå Kommun anser att det skulle hjälpa kommunerna att bedriva ett likartat riskhanteringsarbete om en gemensam riskhanteringsmodell tas fram,

vilket även skulle bidra till en mer likvärdig kravställning gentemot systemleverantörer mellan kommunerna.

För att ha förutsättningar att implementera de åtgärder som krävs på kommunen ser Umeå Kommun ett behov av att tydliga föreskrifter offentliggörs som medför en skälig tid för införande innan lagens ikraftträdande.

2§ Systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete

Umeå Kommun anser att kravet att bedriva ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete lämnar stort tolkningsutrymme och det är otydligt vad som i praktiken förväntas av ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete. Det bör förtydligas och konkretiseras vad minimikravet är för en kommun så att kravefterlevnad blir enklare att följa upp.

3§ Utbildning

Umeå Kommun anser att kravet på utbildning i riskhanteringsåtgärder bör kompletteras med krav på utbildning i informationssäkerhetsarbete. Krav på utbildningens omfattning och innehåll bör tydliggöras för att göra det tydligt vad som förväntas. Kravet på utbildning av ledning i en kommun gäller enligt förslaget kommunstyrelsen men bör rimligen även omfatta samtliga nämnder och förvaltningarnas ledningsgrupper. Det är önskvärt med ett standardiserat utbildningsupplägg för kommuner.

4§ Incidenter

Fram till att föreskrifterna finns tillgängliga är det för närvarande otydligt vad som i praktiken utgör en betydande incident.

Beslutsunderlag

Remiss NIS2 SOU 2024_18 240306 00496 VR

Nya regler om cybersäkerhet SOU 2024_18 slutlig webb tillg anp

Beredningsansvariga

Hanna Öberg, informationssäkerhetssamordnare, Stadsledningskontoret.

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Umeå kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott

2024-05-07

Beslutet ska skickas till

fo.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till

visnja.raguz@regeringskansliet.se.

Ange diarienummer Fö2024/00496 och remissinstansens namn

Tekniska nämnden, Umeå Kommun

Avd. Samhällsskydd och beredskap, Stadsledningskontoret, Umeå kommun

§ 168

Diarienum: KS-2024/00247

Svar på remiss: Ut ur utsatthet SOU 2023:97 och Sexuellt utnyttjande i pornografiska syften – våldsutsatthet som behöver synliggöras SOU 2023:98

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att lämna yttrande i enlighet med Individ- och familjenämndens yttrande.

Ärendebeskrivning

Umeå kommun har getts möjlighet att lämna synpunkter på SOU 2023:97 Ut ur utsatthet och SOU 2023:98 Sexuellt utnyttjande i pornografiska syften – våldsutsatthet som behöver synliggöras. Individ- och familjenämnden har vid sammanträde 2024-04-24 antagit ett yttrande (IFN-2024/00098).

Beslutsunderlag

Remissen

Individ- och familjenämndens yttrande Dnr: IFN-2024/00098

Beredningsansvariga

Lena Bolin, stöd och omsorg

Linda Gustafsson, strategisk utveckling

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

a.remissvar@regeringskansliet.se

frida.hansson@regeringskansliet.se

§ 169

Diarienum: KS-2024/00266

Svar på remiss: Lagrådsremiss Skärpta krav i sfi

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att avge svar på remiss enligt gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande.

Ärendebeskrivning

Umeå kommun har fått rubricerad remiss för yttrande. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har yttrat sig. Stadsledningskontoret ställer sig bakom yttrandet.

Yttrande

Umeå kommun betonar inledningsvis vikten av kontinuerlig utveckling inom utbildningsväsendet och noterar vissa förstärkningar i lagrådsremissen som förväntas gynna både huvudmännen och individerna på lång sikt. Det är emellertid av stor betydelse att uppmärksamma den stora variationen inom sfi-elevgruppen, som sträcker sig över olika utbildningsbakgrunder, förmågor och möjligheter. Utöver detta har kommunerna varierande förutsättningar, från små till stora kommuner, med olika hinder. De komplexa skillnaderna utgör utmaningar när man försöker etablera generella regler för hela elevgruppen, vilket även framkommer i tidigare remissvar. Umeå kommuns synpunkter på förslagen:

- Kap.6.4 Rätten till sfi ska gälla i tre år Positiva aspekter:

Det konstateras att införandet av en tidsbegränsning är positivt för att skapa tydlighet både för elever och huvudmän. Detta anses gynnsamt för uppföljningen av utbildningen. Utmaningar och saknade aspekter: Umeå kommun framhåller problematisering av skillnaderna mellan heltidsstuderande och de som kombinerar sfi med andra aktiviteter, är

föräldralediga eller gör avbrott. Tre år upplevs som otillräckligt för vissa elevgrupper och behovet av tydliga förhållningsregler till dispenser kommer att krävas. Tidsbegränsningen kräver att sfi måste få högre status i individens planering även hos andra myndigheter. Integrering av sfi i andra aktiviteter såsom arbetslivsinsatser, praktik, tillfälliga arbeten eller andra utbildningar kan påverka elevernas möjligheter att nå kursmålen. Umeå kommun anser att regeringens förslag inte tillräcklig tar hänsyn till detta vid en tidsbegränsning på tre år för sfi. Förslaget om tidsbegränsningen på fyra år, som utredningen framhåller, anses vara mer rimligt och ger därmed större utrymme för individanpassning. Utredningen förslår även att möjligheten till förlängning kan ges ett år i taget vilket Umeå kommun anser skulle kunna innebära mindre administration och längre planeringshorisonter. Mycket ansvar läggs på varje enskild huvudman att bedöma eventuell förlängning av sfi-tiden. Detta kan skapa betydande tolkningsskillnader mellan kommuner, vilket problematiseras som olikvärdighet i systemet.

- Kap.8 Ikraftträdande-och övergångsbestämmelser

Umeå kommun stöder förslaget om att de som började sfi före den 1 januari 2025 ska ha rätt att delta i utbildningen fram till den 31 december 2027. Det förenklar administrationen att dessa individer inte behöver specificerade startdatum i studieplanen utan får samma tidsram som övriga. Dock finns en risk att bedömningen av förutsättningar för studier, inklusive förlängningstider, kan variera mellan olika huvudmän i landet. Det blir viktigt att de som påbörjade sina sfi-studier före ikraftträdandet ges möjlighet att avsluta sfi och inte planeras över till andra aktiviteter av andra myndigheter.

- Umeå kommuns övriga sammanfattande synpunkter:

Umeå kommun påpekar att vissa förslag ökar administrationen och därmed kostnaderna, vilket bedöms vara mer än de beräkningar som presenteras under konsekvenser i utkastet (s.53). Konsekvensutredningen antyder även att förslagen kan leda till ökad elevkapacitet och fler undervisningstimmar per vecka inom sfi, vilket förväntas belasta utbildningsverksamheten ytterligare. Umeå kommun understryker behovet av ett harmoniserat systemstöd för överlämningar av studieplaner mellan huvudmän, något som också Helsingborg har påtalat. För närvarande saknas ett sådant stöd,

vilket innebär att det inte finns någon möjlighet att söka upp andra huvudmän för överlämning utan att den nya huvudmannen aktivt begär dessa uppgifter. Utan systemstöd kan en sfi-elev påbörja en ny treårsperiod hos en annan huvudman utan att den tidigare huvudmannen är medveten om det. Umeå kommun ställer sig frågande till vad som händer om en person tagit sig igenom 3 år av sfi och inte kan svenska. Detta blir sannolikt det huvudsakliga hindret för att komma ut i arbete. Vad ska det offentliga erbjuda för aktivitet? Vilket ansvar faller på kommunerna? Hur påverkar det Arbetsförmedlingens utbildningsplikt? Slutligen uppmanar Umeå kommun regeringen att fortsätta arbeta med att förbättra lärare och rektorers förutsättningar för att erbjuda högkvalitativ undervisning inom sfi. Kommunen betonar att de mest relevanta förslagen redan har presenterats i KLIVA-utredningen, såsom högre krav på lärarbehörighet (där endast 30 hp svenska som andraspråk krävs idag) och ökat fokus på systematiskt kvalitetsarbete inom sfi. I en regelstyrd miljö med olika aktörer är det svårt för huvudmännen att ha kontroll och följa upp kvaliteten på sfi-undervisningen, vilket kräver mer stöd från exempelvis Skolverket och Skolinspektionen. En översyn av hur statistik för sfi samlas in behövs också, då nuvarande statistik är trubbig och används på olika sätt runtom i landet.

Beslutsunderlag

Remissen.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2024-04-24, § 37.

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Anders Ågren (M) – Avslag till det tillägg som gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden gjorde på sitt sammanträde: *Vi ställer oss frågande till vad som händer om en person tagit sig igenom 3 år av sfi och inte kan svenska. Detta blir sannolikt det huvudsakliga hindret för att komma ut i arbete. Vad ska det offentliga erbjuda för aktivitet? Vilket ansvar faller på kommunerna? Hur påverkar det Arbetsförmedlingens utbildningsplikt?*

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag mot Anders Ågrens (M) förslag.
Ordföranden finner att utskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

u.remissvar@regeringskansliet.se

rasmus.lukk@regeringskansliet.se.

Ange diarienummer U2024/00641

§ 170

Diariennr: KS-2023/00383

Fyllnadsval: Ägarombud till föreningsstämma i Kvarkenrådet EGTS; Mattias Sehlstedt (V)**Beslut**

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott beslutar

att till ägarombud till föreningsstämma i Kvarkenrådet EGTS utse Ellen Ström (V)

att paragrafen justeras omedelbart.

Ärendebeskrivning

Umeå kommun har att utse 8 ägarombud till föreningsstämman. Mattias Sehlstedt (V) har på egen begäran entledigats från uppdraget i maj 2023 och sedan dess har uppdraget varit vakant. Kvarkenrådets föreningsstämma äger rum 24 maj i Karleby, Finland

Beredningsansvariga

Anna Holmstedt, nämndsekreterare

Beslutet ska skickas till

Ellen Ström

Kvarkenrådet

Umeå kommunföretag

Lönesupport, Troman

§ 171

Diarienum: KS-2024/00447

Avsägelse: Ledamot i Interreligiösa rådet; Veronica Kerr (KD)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att bevilja Veronica Kerr (KD) begärt entledigande från uppdraget som ledamot i Interreligiösa rådet

att till ny ledamot i Interreligiösa rådet utse Mattias Larsson (C)

Ärendebeskrivning

Veronica Kerr (KD) har avsagt sig uppdraget som ledamot i Interreligiösa rådet.

Beredningsansvariga

Anna Holmstedt, nämndsekreterare

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Anders Ågren (M) nominerar Mattias Larsson (C).

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag och Anders Ågrens förslag till nominering.

Beslutet ska skickas till

Veronica Kerr

Klara Lundgren, strategisk utveckling

Lönesupport, Troman

§ 172

Diarienum: KS-2024/00432

Delegation till HR-strateg, stadsledningskontoret

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att Katarina Johansson, HR-strateg på stadsledningskontoret, jämställs med HR-chef för stadsledningskontoret enligt Delegationsordning i personal- och organisationsfrågor.

Ärendebeskrivning

Katarina Johansson är anställd som HR-strateg på stadsledningskontorets HR-avdelning. Rollen består av kommunövergripande uppdrag, framför allt inom områdena omställning, arbetsanpassning och rehabilitering.

I sin roll kommer Katarina i vissa situationer att ikläda sig rollen som HR-chef för stadsledningskontoret, vilket behöver fastställas.

Beslutsunderlag

Delegationsordning i personal- och organisationsfrågor

Beredningsansvariga

Karin Ahnqvist, HR-direktör

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

HR

§ 173

Diarienum: KS-2024/00468

Nämndsinitiativ från Hans Lindberg (S): Uppdrag till för- och grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden; Utredning av för- och nackdelar med nuvarande förvaltningslösning jämfört med en tvåförvaltningslösning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att uppdra till för- och grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att utreda för- och nackdelar med nuvarande förvaltningslösning jämfört med en tvåförvaltningslösning och därefter återkomma till kommunstyrelsen med eventuellt förslag till förändrad förvaltningsorganisation.

Ärendebeskrivning

Hans Lindberg (S) tar ett nämndsinitiativ:

Kommunstyrelsen har enligt kommunfullmäktiges reglemente ansvar för att *en effektiv och ändamålsenlig organisation upprätthålls*. För att möta framtidens kompetensförsörjningsutmaning krävs strategiska satsningar på yrkesutbildning, vuxenutbildning och arbetsmarknadsåtgärder. För att ge goda förutsättningar för en sådan utveckling finns behov av att se över nuvarande ordning med en enda gemensam utbildningsförvaltning som är underställd för- och grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

Kommunstyrelsen ger därför för- och grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i uppdrag att utreda för- och nackdelar med nuvarande förvaltningslösning jämfört med en tvåförvaltningslösning och därefter återkomma till kommunstyrelsen med eventuellt förslag till förändrad förvaltningsorganisation.

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

För- och grundskolenämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

§ 174

Diarienum: KS-2024/00452

Information från Näringsliv om undersökningen Insikt

Beslut

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att till protokollet notera att utskottet tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet informerar företagslots Karin Björk och näringslivsdirektör Peter Juneblad om undersökningen Insikt där Umeå kommun har förbättrat sitt resultat och stigit i ranking bland samtliga deltagande kommuner och även bland deltagande storstadskommuner.

§ 175

Diariernr: KS-2024/00224

Ekonomisk rapport januari-mars 2024

Beslut

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att till protokollet notera att utskottet tagit del av rapporten.

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet ger ekonomidirektör en ekonomisk rapport för januari-mars 2024. Total resultatprognos visar minus 19 miljoner kr.

§ 176

Diarienummer: KS-2024/00224

Ekonomidirektören informerar

Beslut

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att till protokollet notera att utskottet tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet informerar ekonomidirektör Lena Höök Gustafsson om följande:

- Möjliga åtgärder inom kommunstyrelsen för att förbättra resultatet.
- Ny skatteunderlagsprognos från regeringen april 2024.
- Äskande från Norrlandsoperan.